

SANKING AV FURUKONGLER

For sanking av furukongler i bestand gjelder følgende retningslinjer:

SANKEKVOTER: Skogfrøverket tildeler sankekvoter i henhold til en sankeplan og avtaler konglesanking i hvert enkelt tilfelle. Sankingen skal skje fra trær og bestand av god kvalitet, aller helst i utvalgte bestand. Det er egne retningslinjer for registrering av utvalgte bestand. Konglemengden fra ett proveniensområde (sankeområde og høydslag) bør være på **minst 100 kg**.

TILLITSMENN: Konglesanking organiseres og følges opp av Skogfrøverkets tillitsmenn, Statsforvalteren og kommunen (Nord-Norge) eller andre etter avtale med Skogfrøverket. Godtgjørelser til tillitsmenn avtales i hvert enkelt tilfelle. Tillitsmannens oppgaver er organisering, arbeidskraft, opplæring, sikkerhet, kontroll, merking og forsendelse av kongler og dokumentasjon av sanking. Tillitsmannen er også ansvarlig for eventuell registrering av utvalgt bestand.

ARBEIDSGIVERANSVAR: Skogfrøverket vil, når ikke annet er avtalt, stå som arbeidsgiver. Alle lønnsutbetalinger og godtgjørelser vil da som regel skje direkte fra Hamar. Når Skogfrøverket er arbeidsgiver omfattes alle konglesankere av en kollektiv ulykke/yrkesskadeforsikring.

OPPGJØR: Det er vanlig skatteplikt for konglesanking med unntak for godtgjørelse til lag og foreninger som arbeider på dugnad. Oppgjør skjer på grunnlag av opplysninger som tillitsmennene sender til Skogfrøverket på spesielle skjemaer (SANKESKJEMA og KONGLEREGNING). En skiller mellom

- (a) **Vanlige sankere** Skogfrøverket er arbeidsgiver (personnummer oppgis)
- (b) **Selvstendig næringsdrivende** (organisasjonsnummer oppgis)
- (c) **Foreninger og lag** som sanker kongler på dugnad (organisasjonsnummer oppgis)

KONGLEPRIS: Basisprisen for sanking er kr 55,- pr kg rene kongler når Skogfrøverket er arbeidsgiver. (sankeprisen utbetalt når Skogfrøverket er arbeidsgiver og ved dugnad). Selvstendig næringsdrivende får i tillegg utbetalt 35% sosiale kostnader. Det kan utbetales et tillegg på inntill kr 20,- pr. kg når det er små kongler eller små forekomster i områder hvor det er viktig å få sanket kongler. Det gis et driftstillegg på kr 15 pr. kg kongler til maskinentreprenører/hoggere som legger spesielt til rette for sanking av kongler. Dersom det er mye urenheter i konglesekkene så kan kongleprisen bli redusert! Skogfrøverket kan velge å ikke betale for konglesekker som ikke er tilfredsstillende merket!

REFUSJONER: Det gis kjøregodtgjørelse etter statens satser ved bruk av bil til transport av konglesankere og frakt av kongler. Det gis ikke kjøregodtgjørelse for reise til og fra arbeidsstedet for enkeltpersoner. Utgifter til lokale kongletransporter, midlertidig lagring, kongleprøver etc. refunderes etter regning. Det forutsettes at utgiftene holdes på et rimelig nivå.

SANKESKJEMA / KONGLEREGNING: Skjemane benyttes av tillitsmennene for innrapportering av persondata inkl. kontonummer og konglemengder mm. som grunnlag for oppgjør til konglesankerne og driftstillegg til entreprenører og hoggere og kontroll for forsendelser av kongler.

REKVISITA: Konglesekker, merkelapper, veiledning, kongleregninger og sankeskjemaer rekvireres fra Skogfrøverket etter behov. Overfløydige sekker og merkelapper **skal** returneres etter fullført sanking.

MERKING, OPPBEVARING OG FORSENDELSE: En merkelapp skal festes direkte til sekken litt under knyttestedet og en skal legges inne i sekken (viktig!). Konglesekker oppbevares tørt og kjølig under midlertidig lagring. Konglesekkene skal ikke stables tett, men oppbevares så luftig som mulig.

Dette er spesielt viktig når sekker og kongler er fuktige av regn/snø. All frakt av kongler avtales med Skogfrøverket på forhånd! **Alle forsendelser av kongler skal være ledsaget av kongleregning.**

KVALITETSKRAV: Furukongler er vanligvis lite utsatt for skader, men sankerne må læres opp til å skille gamle lukkede kongler fra nye kongler! Konglene skal leveres så rene som mulig fritt for barnåler og andre urenheter. Følgende krav er viktig for å oppnå kvalitet på frøet:

- a. Konglenes lengde bør være minst 3 cm. Et visst skjønn må likevel utøves.
- b. I høyreliggende skog og i Nord-Norge er minimumsmål 2,5 cm.
- c. Det skal **ikke** sankes:
  - i. Kongler som har ligget på bakken i lengre tid
  - ii. Gamle kongler (åpne eller lukkede) og skadede kongler
- d. Konglene må være mest mulig fri for barnåler og andre urenheter
- e. Konglesekker må ikke oppbevares direkte på bakken
- f. Konglesekkene settes luftig på topper, under trær, på presenning eller lignende
- g. Ved nedbør kan konglesekker oppbevares midlertidig under presenning, men ikke over flere dager da det hindrer ånding og det kan gå varmt i konglesekkene
- h. Sekken fylles til merke for ½ hl. Fyllte sekker skal ha ca 15 cm «knytesnute»

FORSKJELL PÅ GAMLE ELLER NYE KONGLER: Gamle kongler kan være lukkede, men de vil alltid sprike litt. Gamle kongler vil være mjuke, mens kongler med frø (sesongens kongler) vil være harde. I starten av sankingen er det spesielt viktig at sankerne får god opplæring i å skille nye kongler fra gamle kongler og viktigheten av å ikke få med barnåler og andre urenheter i konglesekkene. Kongler plukkes i bøtter slik at urenheter kan fjernes før sekkene fylles på!

IGANGSETTING AV SANKING: Skogfrøverket avgjør når sankingen kan starte i de forskjellige områdene. Sanking kan settes i gang når det foreligger analyser av kongleprøver som viser tilfredsstillende frømodning, og når fuktigheten i konglene er blitt tilstrekkelig låg til at de kan lagres trygt i sekker på et godt ventilert sted

KONGLEPRØVENE må tas fra bestand der det er aktuelt å sanke, eller fra tilsvarende skog nær opp til bestandet. Unngå å ta prøver fra kanttrær og trær som ikke er representative for bestandet. Hver enkelt prøve må tas fra flere trær (3-5 trær), og den må inneholde til sammen ca. 2 kg. Prøven pakkes i tett plastpose og sendes Skogfrøverket som postpakke. Pakken skal ledsages av fullstendig utfyllt kongleprøveskjema og Skogfrøverket meddeles om forsendelsen.

SERTIFISERING: All sanking av kongler skal kunne dokumenteres i forhold til opprinnelse for at frøet skal kunne brukes. Sertifiseringskjema fylles ut av tillitsmann og sendes signert til Skogfrøverket med kartutsnitt over sankestedet.

Analyseresultater fra kongleprøver vil fortløpende bli lagt ut på Skogfrøverkets hjemmeside: www.skogfroverket.no. Analyseresultater meddeles avsender på epost.

Skogfrøverket, 16.02.2023

Skjema som finnes på www.skogfroverket.no:

- Retningslinjer for sanking av furukongler	- Sankeskjema
- Sankeplan	- Kongleregning
- Følgebrev til kongleprøver	- Sertifisering (dokumentasjon for sanking)
- Registreringsskjema for utvalgte bestand	- Sikkerhetsinstruks for konglesankere
	- Ekstra godtgjørelse til maskinentreprenør/hogger